

ט' תמוז ה'תשע"ח 22.6.18

מגזין מס' 482

ערב שבת פרשת חוקת

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

המגזין מוקדש לעילוי נשמת ויואנה ז"ל בת חוקבו (יעקב) ורוסינדה ת.נ.צ.ב.ה

החייך כסנא

לא כוחי ועוצם ידי

תמליל מעובד מתוך שיעורי הרב כלב

כאשר להיטותו של האדם להצליח ב"חוק" היא מצד הדחף, למשל, להתפרסם כמטרה לעצמה, גוזר הוא בזה על עצמו חיי עבודת פרך משפילים (מצד ההשתעבדות לבנייתה של תדמית חיצונית הסותרת ומכאיבה לעצמיותו האמיתית הפנימית). במוקדם או במאוחר, סוף סוף, הופכת להיטות שכזו לחולשה גדולה המנוצלת היטב, שלא בטובתו, ע"י הקליפות שב"חוק"...

כלל גדול הוא: אי אפשר להשפיל אלא את מי שקודם לכן - בינו לבין עצמו - משפיל הוא במו ידיו את ה'אדם' שבו.

ובאשר לעולם האדם מועד (אפילו בשנתו) ככתוב "יצר לב האדם רע מנעוריו", הרי שמחוייב הוא לעמוד על המשמר להגן על עצמו מפני יצרו. ואם כן, בכל מגע שלנו עם ה"חוק", (אפילו כשכוונתנו היא לברר את העולם ולזכוכו ע"י שנשתמש בו לשם שמים), מן ההכרח שנבנה קודם לכן בתוכנו פנימה נקודת אמת בלתי ניתנת לשיחוד. נקודת חוסן פנימי הנובעת מההחלטה התקיפה - "אינני מוכן בשום אופן להשפיל את ה'אדם' שבי".

ובלשון הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו:

"...עבודת האדם לקונו - הרי זה על ידי הקדמת 'ניעור משנתו בהבלי העולם', כלשון הרמב"ם הידוע".

לוח שיעורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

שימו לב: שיעור חדש ברמת גן בימי שני - פרטים בעמוד הבא.

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com.

הכניסה לישוב חמד בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, בכניסה למושב נוסעים ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית – לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר. התכנסות כיבוד ושתייה קלה מ-20:45. לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144.

תניא

תורת
הנפש
היהודית

המסע המופלא פנימה

סדנא עיונית ומעשית עם הרב

★ יאיר כלב ★

חברים ★ מוסיקה ★ נשמה

ביאליק 18 רמת גן	שק	20:30
---------------------	----	-------

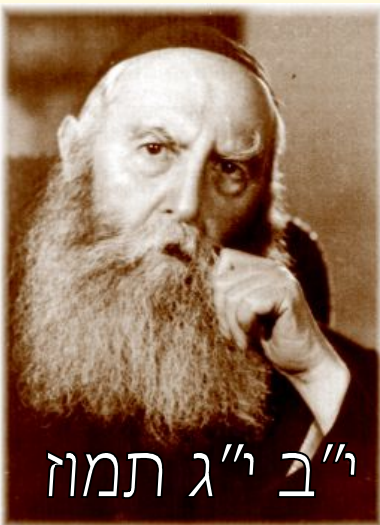
לגברים ונשים ★ כניסה: 35 ש"ח

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

י"ב – י"ג תמוז: חג הגאולה

"לא אותי בלבד גאל הקב"ה בי"ב בתמוז, כי אם גם את כל מחבבי תורתנו הקדושה, שומרי מצוה, וגם את אשר בשם ישראל יכונה..." (ממכתב ששלח אדמו"ר הריי"צ לחסידיו לאחר שחרורו).

סיפור מאסרו וגאולתו של אדמו"ר הריי"צ מלובאוויטש בימי האימים של השלטון הקומוניסטי – מופת לעוז רוח וללהט חסידי בלתי נכנע. הרבי היה המנהיג היהודי היחיד שהעז להתייצב בקומה זקופה מול המשטר הדורסני ולנהל מערכת ענפה של חיי יהדות מתחת לאפו של השלטון.

הרקע

מאסרו של הרבי אירע בשנת תרפ"ז (1927), לאחר סדרת איומים ואזהרות מצד הממשל הרוסי. בעיר לנינגרד, מקום שהותו של הרבי באותם ימים, שכן המוסד של ה'יבסקצייה' (המחלקה היהודית במשטרה החשאית הרוסית, שחבריה, הקומוניסטים היהודים, פעלו בנחישות ובברוטליות להוכיח יותר מכולם את נאמנותם לשיטה החדשה. מטרתם היתה הפצת כתבי עת וספרות ברוח הקומוניזם, דוקא בקרב היהודים, תוך הטפה ותעמולה אנטי דתית. הם ערכו משפטי ראווה ובכל הזדמנות שמו את היהודי שומר המצוות, ובפרט את בחורי הישיבות, ללעג, לקלס ולשנינה, בכנותם אותם "פרזיטים", "אוכלי לחם חנם", "מוצצי לשד דמם של העמלים", וכו' וכו'). בשנת תרפ"ז, נוכחו חברי ה'יבסקצייה', לתדהמתם ולמגינת לבם, כי הולך ויורד מספר המנויים על העיתון היוצא לאור מטעמם, וכי בהתאם מצטמצמות גם ההכנסות ממכירתו. יו"ר ה'יבסקצייה' כינס אסיפה דחופה על מנת לחקור

ולגלות את הסיבה לחוסר ההצלחה. על שאלתו ענו משתתפי האסיפה פה אחד: "בעירנו מתגורר לאחרונה הרב שניאורסון. בהשפעתו גדל והולך מספר המתפללים בכל בתי הכנסת, הוא יסד 'חבורות תהילים', שיעורי גמרא ועוד. קשה לנו ללחום נגדו כי כחו רב". לשמע דבריהם, קרא היו"ר בכעס: "חייבים לסלקו מן הדרך!"

המאסר

ביום י"ד בסיון תרפ"ז, בחצות ליל, הגיעו סוכני הג.פ. או, היא המשטרה החשאית הידועה לשמצה (לימים הוחלף שמה לק.ג.ב), אל ביתו של הרבי הריי"צ לעוצרו ולהובילו למאסר בבית הכלא. בטרם עזב הרבי את ביתו, ביקש כי ימסרו לחסידים שיאמרו תהילים בבתי הכנסת ושיודיעום בשמו לבל יפריע דבר מאסרו להמשך מלאכת הקודש – יש להמשיך בפעילות, למרות הכל! ברשימותיו מתעד הרבי את התפילה שנשא למרומים כשמצא את עצמו בתא הכלא: "אנא ה', הביטה וראה בעוני עמך! הלוא לא אותי הושיבו במאסר, ולא אותי הם חפצים להעניש, כי אני מה אני, רק מה שהנני, גזע

נרעשים ומבוהלים מפקודת השחרור, מיהרו פקידי הג.פ.או המקומיים להחתימו באופן שיהיה ניכר כי העיכוב, משך מעת לעת (באיחור של כעשרים וארבע שעות), במסירת תעודת השיחרור לרבי אירע בשל יום חגם וכלל לא באשמתם...

ימי גאולה לדורות

מובן איפה גודל הקפיצה והדילוג מן הקצה אל הקצה – מעונש מוות, ה' יצילנו, ועד לשחרור גמור באופן גלוי וביד רמה. ומה גם שבהולים היו אנשי המשרד לשחרור בדחיפות, מפני חששם הגדול מקפידת הממונים עליהם ב'חלונות הגבוהים'.

י"ב – י"ג בתמוז נקבעו בקרב החסידים ומקורביהם לימי חג. בימים אלה אין אומרים 'תחנון' ומתוועדים, שבת אחים גם יחד, בנגינת ניגונים ובדברי התעוררות והתחזקות בעניני יהדות בכלל, ובלימוד והפצת מעיינות החסידות חוצה בפרט.

ממכתבים שכתב אדמו"ר הרייז נ"ע לחג הגאולה:

"...בשני ימי הגאולה י"ב וי"ג תמוז הבאים עלינו לטובה יתוועדו אנשי שלומנו, לטובה ולברכה בגשמיות וברוחניות, כאשר הוקבע מאת אבינו הראשון רבינו הזקן (בעל התניא). בהתוועדות זו ידברו... איש את רעהו בשבת אחים בחיזוק קביעות שיעורי הלימוד, והנני שולח להם את ברכתי כי ישא ה' פניו אליהם בגשמיות ורוחניות".

"...השתתפותי עם ידידינו אנ"ש (אנשי שלומנו) שיחיו, בכל מקום מושבותיכם להצלחה, ולהיות אתכם עמכם בהתוועדותכם בדבר חיזוק דרכי החסידות בקביעות ושמירת זמני לימודי דא"ח (דברי אלוקים חיים) ולהתעורר בקיום עניני הלימוד... אלוקיני ואלוקי אבותינו יברך את כללות אנשי שלומנו הם, ביתם, זרעם וזרע זרעם בתוך כלל אחינו בני ישראל, ה' עליהם יחיו, בכל מילי דמיטב מנפש ועד בשר".

אבות קדושים ואחת האבנים אשר עמודי חצרות ה', חצרות התורה, נשענים עליהם. אנא ה'!"

הגאולה

מיד עם מעצרו החלו חסידי הרבי ומקורביו, ברוסיה ומחוצה לה, לפעול במרץ למען שחרורו. התוצאה המיידית לפעולותיהם היתה מתן פקודה שהגיעה ישירות מהשלטון המרכזי במוסקבה – להקל לאלתר את תנאי מאסרו. בעקבות זאת החלו גם להתייחס אליו בדרך פחות נוקשה. זמן קצר לאחר מכן, בשל הלחץ הצבורי והדיפלומטי על הרוסים, בוטל גזר דינו למוות בירייה והופחת לעשר שנות גלות באיי סולובקי.

הלחץ העולמי גבר והלך והביא להמתקות נוספות בעונש: תחילה הופחת עונשו לחמש שנות גלות, ולאחר מכן לשלוש שנות גלות בעיר הנידחת קאסטרומה. ביום ג' בתמוז, קודם שעלה לרכבת העושה דרכה לעיר גלותו, ולמרות הסכנה העצומה הכרוכה בדבר, נשא הרבי דברים בפני קהל רב שהתאסף במקום. בין דבריו הדגיש בלהט כי על היהודים להתחזק ביהדותם, על אף הכל! והוסיף וחזר על דברי אביו, אדמו"ר הרש"ב (רבי שלום דובער נ"ע): "לא מרצוננו גלינו מארץ ישראל... רק הגוף הוא בגלות אבל הנשמה אינה בגלות, ואף אחד אינו בעל הבית על הנשמה..."

הפעילות הנמרצת לשחרורו לא פסקה גם בהגיעו לעיר גלותו. ואכן, בתוך ימים ספורים, הניבו המאמצים את הפרי המיוחל. בי"ב תמוז, הוא **יום הולדתו**, בבואו אל משרדי הג.פ.או להתראות כמדי יום לפני הפקידים להירשם אצלם כחוק, מצא הרבי את המשרד סגור לרגל יום חגם. מפי אחד העובדים (תורן לענינים דחופים שהיה במקום) נתבשר כי הגיעה זה עתה מעיר הבירה מוסקבה הפקודה לשחררו, וכי למחרת, בי"ג תמוז, לאחר שתינתן בידו התעודה הרשמית – יצא לחופשי.

דקות מספר לאחר חצות הלילה שבין שלישי לרביעי, אור לט"ו בסיון תרפ"ז, התפרצה פלוגת שוטרי ג.פ.או לביתו של האדמו"ר הריי"צ מליובאוויטש. בראש הפלוגה עמדו שני קומוניסטים יהודים צעירים, נחמנסון ולולב שמם... לקריאתו של בכיר השוטרים "מי כאן שניאורסון?" השיב להם הרבי בקור רוח "אם באתם לביתו של אדם באמצע הלילה, אתם בוודאי יודעים את מי חיפשתם; הרעש וההפחדה שלכם מיותרים לגמרי..."

הסיפור השבועי

הכנר והזיכרון

"מזל טוב!", נשמעו קריאות נרגשות מכל עבר. החוגגים בברית המילה, שנערכה בכ"ד באלול תשס"ח, היו נרגשים. ברית מילה בעיר אומסק שבסיביר עדיין לא היתה ענין שבשגרה.

עד לפני כחמש עשרה שנים לא הכירו יהודי העיר הקפואה טקס יהודי כלשהו. עשרות שנות קומוניזם מחקו כמעט לגמרי את חיי היהדות. בערים הגדולות והמרכזיות יותר פעלו בכל זאת כוחות שנאבקו למען שמירת הגחלת היהודית, אבל בערים הרחוקות התפתח נתק מוחלט.

מי שהוביל בשעתו את תנועת המרד היהודית היה הרבי הרי"צ (רבי יוסף יצחק שניאורסון) מליובאוויטש, ששיגר את חסידיו למשימות של שמירת החיים היהודיים במחתרת. רבים מהם נתפסו ונשלחו למחנות כפייה או הוצאו להורג. גם הרבי עצמו נעצר, נדון למוות, ובניסי ניסים שוחרר, ב"ב-י"ג בתמוז תרפ"ז (1927).

אחרי קריסת השלטון הקומוניסטי החל מאמץ גדול להפיח חיים מחודשים בקרב יהודי מדינות חבר העמים. כך הגיע בשנת תשס"א הרב אשר קריצ'בסקי, שליח חב"ד, לאומסק והחל לכוון מחדש את מערכת החיים היהודיים. בית הכנסת חזר לפעול. הוקם גן ילדים, ובהמשך בית ספר. עוד ועוד נשמות יהודיות חזרו לצור מחצבתן.

שמחת ברית המילה שחגג הרב קריצ'בסקי לבנו היתה אפוא גם חגיגת ניצחון של היהדות. אבי הבן עבר בין החוגגים, מזג כוסיות 'לחיים' לבני קהילתו ובירך אותם מקרב לב. ברקע השמיע הכנר היהודי המפורסם גנאדי חבנסקי נעימות עליזות.

"יש לי בקשה!", נשמע פתאום קול מאחד השולחנות. הרב דן קריצ'בסקי, אחיו של הרב אשר ושליח בעצמו בעיר אופה שבמערב הרי אורל, פנה אל הכנר: "אנא נגן לכבוד אמנו את השיר 'א' יידישע מאמע'".

הכנר הנהן בראשו לחיוב וידו הושטה אל הקשת, אך הרב קריצ'בסקי סימן לו להמתין ופנה אל הקהל: "אמנו, מרים, איננה יושבת כאן בגופה, אך בנשמתה היא ודאי עמנו. למרבה הצער, אימא נלקחה מאיתנו לפני עשרים שנה, עקב מחלה קשה, אבל אין בליבנו ספק שהיא מביטה בנו בגאווה ובאהבה ושומרת עלינו ועל התינוק החדש, גאה בנו ובכל אחד עשר ילדיה, הממשיכים את דרכה, דרכם של אביה וסבה, הדרך של עם ישראל".

הרב קריצ'בסקי סיפר לנוכחים קצת מסיפור חייה של אימו. איך גידלה משפחה ענפה, ובד בבד הקדישה את כל זמנה ומרצה, מתוך התנדבות מוחלטת, למען עולים חדשים שעלו לארץ ישראל.

מרים קריצ'בסקי נולדה בבאקו למשפחה חסידית. החיים בימי השלטון הקומוניסטי לא היו קלים, וכאשר זכתה לעלות ארצה עם בעלה – נרתמה מיד לפעילות ציבורית. ביתה היה תמיד פתוח לכול. היא הקימה מרכזי סיוע למציאת עבודה בעבור רבבות העולים, והיתה כתובת לכל פנייה. אין פלא שרבים מילדיה ממשיכים את דרכה ומשמשים שליחי חב"ד ברוסיה ובמקומות אחרים ברחבי העולם.

"אימא", הוסיף הבן וסיפר, "זכתה לחינוך מוזיקלי. היו לה כישרונות ברוכים בתחום, ואף התקבלה ללימודים בקונסרבטוריון של העיר נובוסיבירסק. היא ידעה להעריך

מוזיקה טובה. ובכן, לכבודה ולזכרה, מבקש אני ממך, גנאדי היקר, לנגן את הניגון היהודי שובה הלב 'א יידישע מאמע', סיים את דבריו.

רבים מן הנוכחים מחו דמעה למשמע הדברים. גנאדי עצמו היטיב את כינורו מתחת לסנטרו, הניף את הקשת על המיתרים – וצלילים רכים מילאו את האולם, וסחפו אחריהם את הנוכחים. "כמה אור ויופי יש בבית כשאמא נמצאת", שר הקהל, "וכמה עצוב וחשוך נעֶשָה כשהשם לוקח אותה לעולם הבא!"...

פתאום חדלה הנגינה באחת. גנאדי שמט את הכינור. חיוורון עלה על פניו, שפתיו רטטו. "אתם יודעים", הוא פנה אל האחים קריצ'בסקי, והקהל כולו דרוך למשמע דבריו, "גם אני למדתי מוזיקה בקונסרבטוריון של נובוסיבירסק. היינו שלושה יהודים בלבד: אני ועוד שתי צעירות, שאחת מהן היא כיום אשתי. היתה בינינו מין אחווה מחתרנית, של סוד משותף. שלושתנו השתייכנו

לעם הנבחר והנרדף. באותם ימים קשים היתה לזה משמעות אדירה. בזכות התמיכה ההדדית לא נטמענו בין הגויים".

קולו של גנאדי נרעד. "אִמְרו לי בבקשה, האם מירה, מירה אשרובנה, היא... אימא שלכם?"

דממה הוטלה באולם. הנהוני הראש הספיקו לגנאדי. כך קראו לה בשפה הרוסית: מירה אשרובנה (בת אשר).

גנאדי שב ואחז את הכינור בתנועה איתנה, הניף את הקשת בידו הימנית ופצח מחדש בנגינה, ועיניו זולגות דמעות.

ההשגחה הפרטית המופלאה, שהפגישה בין בניה של מרים קריצ'בסקי ובין היהודי השלישי בכיתתה, נהפכה לשיחת היום בקהילה היהודית של אומסק. גנאדי עצמו ראה בה אות משמים. זמן לא רב לאחר מכן כבר נראה בבית הכנסת, מחפש את עזרתו של הרב אשר, בנה של מירה, במציאת דרכו לשוב אל חיק היהדות.

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

The screenshot shows the Tanya website interface. At the top, there's a navigation bar with links like 'ראשי', 'אודות', 'תעודת', 'תוכן', 'תעודת', 'תעודת', 'תעודת', 'תעודת', 'תעודת'. Below it, a large video player displays a Torah lesson with a man in a black hat and white beard. To the right of the video player is a QR code. Below the video player, there's a grid of video thumbnails, each with a title and a small image. The thumbnails are arranged in two columns. The right column has a title 'הרב איר לוב - ספר התניא בוז' and a subtitle 'הרב איר לוב - ספר התניא בוז'. The left column has a title 'הרב איר לוב - ספר התניא בוז' and a subtitle 'הרב איר לוב - ספר התניא בוז'. Below the grid, there's a section titled 'התחברות' with a list of links. At the bottom, there's a section titled 'התחברות' with a list of links.

התחדשנו!

**בוטאו לבקר
באתר המשודרג
www.tanyaor.com**

"זאת התורה אדם" (במדבר יט' ד')

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת חוקת

מצות 'פרה אדומה' ו'מי הטהרה'

הקב"ה מצוה את משה ואהרן אודות דיני מצות 'פרה אדומה' לטהרת טמאי מתים. עליהם לקחת פרה שכל שערותיה אדומות בשלימות, שאין בה כל מום ושלא נשאה משא מעולם. לאחר שחיטתה ע"י אלעזר הכהן מחוץ למחנה, יש להזות מדמה נוכח אוהל מועד שבע פעמים, ואזי לשורפה עם גזיר עץ ארז, אזוב ושני תולעת. הכהן השוחט את הפרה מזה מדמה ושורפה, וכן הכהן אשר אוסף את אפרה לשומרו מחוץ למחנה - נטמאים, ולטהרתם עליהם לכבס בגדיהם, ולהמתין עד הערב השמש.

אדם שנוגע במת או שוהה עימו בבית אחד נטמא שבעת ימים, ולטהרתו יזו עליו 'מי נידה' ביום השלישי וביום השביעי לטהרתו. את 'מי הנידה' יש להכין קודם ההזאה: אפר הפרה מונח על ידי כהן טהור בכלי ובו מי מעיין חיים, לאחר מכן מטביל הוא בכלי גם אזוב ומזה מ'מי הנידה' על המיטה. לאחר ההזאה שביום השביעי, מכבס המיטה בגדיו וטובל לגמר טהרתו. האדם הטמא אינו מורשה להיכנס לבית המקדש אלא לאחר שנטהר. הנכנס לבית המקדש בטומאתו - עונשו כרת.

פטירת מרים הנביאה והסתלקות באר המים

האירועים הבאים מתרחשים סמוך לכניסתם לארץ ישראל, בשנה הארבעים לשהות בני ישראל במדבר. התורה מספרת כי בחנייתם בקדש שבמדבר צין, נפטרה ונקברת מרים הנביאה, אחות משה.

לאחר מותה מגלים ישראל כי נותרו ללא מים: "ולא היה מים לעדה, ויקהלו על משה ועל אהרן" (מכאן אנו למדים כי בזכות מרים הצדקת זכו ישראל לבאר המים שליוותה אותם במסעותיהם במדבר. ועתה, צמא העם למים בשל העלמות הבאר עם פטירת מרים).

משה ואהרן ממהרים אל פתח אוהל מועד, שם נגלה אליהם ה'. משה מצטווה להקהיל את העם, ליטול את מטהו ולומר (בדיבור) לסלע כי יוציא מים. משה מכה במטהו פעמיים בסלע לעיני בני ישראל, ומים רבים פורצים מן הסלע בשפע ומשקים את העדה ואת צאנם.

משה ואהרן נענשים כי ימותו במדבר, משום שבהכותו את הסלע הקטין משה בזה את פירסום גדולת ה' שציווהו לדבר אל הסלע... על משה ואהרן נגזר בשל כך כי לא יזכו להכניס את העם לארץ ישראל...

סירוב מלך אדום למעבר ישראל בארצו

בני ישראל פונים בדרך הקצרה לארץ כנען (היא הארץ המובטחת) מכיוון דרום מזרח וחונים ב'קדש' על גבול ארץ אדום. משה שולח שליחים אל מלך אדום הוא עשו, להזכירו כי קרוב משפחה הוא לישראל בניו של יעקב. השליחים משמיעים באוזניו את קורות ישראל החל מירידתם מצריימה ועד הגיעם אל גבול ארצו, ומבקשים את הסכמתו למעבר בני ישראל דרך ארצו בדרכם לארץ ישראל. כדי לרככו מבטיחים הם כי לא ישתה העם ממימיו וכי ילכו רק בדרך המלך, מבלי לסטות ממנה ומבלי להסב כל נזק לשדות ולכרמים. מלך אדום מסרב

במצוקתם, מתפכחים בני ישראל ומבקשים ממה כי יתפלל בעבורם להסרת הנחשים. ה' מצוה את משה להציב נחש עשוי נחושת על גבי עמוד גבוה. כאשר יביטו בני ישראל הנשוכים כלפי מעלה, אל נחש הנחושת, תתעורר בהם כוונת לבם ביראה כלפי האלוקים שבשמים – ותשובתם תרפאם.

שירת ישראל, הודיה לה' על הצלתם הסמויה
ברמז ובקצרה מספרת התורה אודות המשך מסעם של בני ישראל: לאובות, לאיי העברים, לנחל זרד ולמעבר ארנון שעל גבול ארץ מואב וארץ האמורי. בני ישראל מודים במקום זה לה' בשירת שבח והכרת תודה על הצלתם בניסים מופלאים מן האמוריים שזממו לפגוע בהם.

כיבוש ארצות סיחון האמורי ועוג מלך הבשן
מסעם צפונה, לאורך גבולה המזרחי של ארץ ישראל, מביא את בני ישראל אל גבול האמורי. ושוב שולח משה שליחים, הפעם אל סיחון מלכם לבקשו כי יתיר מעברם בארצו. אלא שגם סיחון, כמלך אדום, משיב בשלילה ויוצא למלחמה בישראל. בני ישראל משיבים מלחמה שיערה, כובשים חלקים גדולים מארץ האמורי וחונים בעיר חשבון וסביבותיה. לאחר מכן כובשים ישראל את ארץ יעזר, וממשיכים במעלה הארץ צפונה אל גבול ממלכתו של עוג הענק מלך הבשן. תגובתו של עוג אינה מאחרת לבוא. גם הוא אוסף את צבאו ויוצא להלחם בישראל. ה' מרגיע את משה ומבטיחו גם במלחמתם זו יוכרעו אויביהם. בני ישראל מכים את צבא עוג ובניו מכה ניצחת וכובשים גם את ארץ הבשן.
עתה ממשיך העם במסעו ממזרח לירדן וחונה בערבות מואב מול יריחו.

ומשיב בשלילה תוך איום במלחמה. משה מנסה שוב, ואף מציג תשלום עבור המזון והמים שיידרשו בעת המעבר. מלך אדום מסרב נחרצות ויוצא בראש צבא כבד לקראתם. משה מוותר, וישראל עוזבים את מקום חנייתם ב'קדש' וממשיכים בדרך עוקפת מזרחה.

פטירת אהרן בהר ההר

בהגיעם להר ההר חונים בני ישראל במקום על גבול ארץ אדום. עתה מודיע ה' כי הגיע זמנו של אהרן 'להיאסף אל עמיו'. משה, אהרן ואלעזר בן אהרן, עולים אל ההר לעיני כל העדה. שם, בנקרה מזומנת, מפשיט משה את אהרן מבגדי הכהן הגדול ומלבישם לבנו אלעזר. לאחר פטירת אהרן, 'מיתת נשיקה', יורדים משה ואלעזר לבדם מן ההר. בני ישראל מתאבלים על מות אהרן במשך 30 יום.

נצחון ישראל במלחמתם בכנעני מלך ערד

גם מלך ערד שבנגב אינו רואה בעין יפה את הופעתם של בני ישראל בסביבתו. הוא יוצא כנגדם במתקפה צבאית, ואף שובה שבי מישראל. לבקשת העם מתפלל משה לה' ומבטיח בשם בני ישראל כי באם ינצחו במלחמה, יוקדש לה' כל השלל. ה' שומע לתפילת משה, ובני ישראל מנצחים במלחמתם בכנעני יושב הנגב. השבויים שבידיהם יוצאים לחופשי וכל השלל מוקדש לה'.

התשובה מביאה רפואה לעולם

עייפים ומותשים מהדרך שהתארכה להם (בשל הצורך לעקוף את ארץ אדום), מתאוננים בני ישראל שוב באוזני משה על עצם היציאה ממצרים. בתגובה לתלונתם שולח בהם ה' נחשים שרפים הנושכים בהם להענישם.

'פרה אדומה' – סמל הביטול העצמי

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

כשם שקיום מצות 'פרה אדומה' כרוך בהתבטלות מוחלטת לקב"ה, מבלי לערב בה כל שיקולים שכליים או מניעים אחרים, כך, באותה קבלת עול, עלינו לקיים את כל המצוות.

זאת חוקת התורה

"זאת חוקת התורה אשר ציוה ה' לאמור" – במילים אלה נפתחת פרשת ה'פרה האדומה' אשר אפרה היה מטהר את מי שנטמא על ידי מת.

מצוה זו הינה סמל למצוות שאינן ניתנות להבנה, משום שהיא מכילה בקרבה ניגודים שלמעלה מן השכל וההגיון: מצד אחד הפרה האדומה מטהרת את הטמאים, ומצד שני היא מטמאת את הטהורים (המתעסקים בטהרת הטמאים). משום כך מופיעה בראש הפרשה ההדגשה כי מצוה זו היא בבחינת "חוקה", לאמור: "חוקה חקקתי גזירה גזרתי, אין לך רשות להרהר אחריה".

שלושה סוגים במצוות ה'

כידוע, המצוות מתחלקות לשלושה סוגים כלליים:

(א) 'משפטים' – מצוות שהשכל האנושי עצמו מחייב לקיימן (כיבוד אב ואם, איסור גזל וגניבה, וכדומה).

(ב) 'עדות' – מצוות שאולי לא היינו מגיעים אליהן בכוחות עצמנו, אך לאחר שניתנו מאת הקב"ה ביכולתנו להבינן (כגון אכילת מצה בפסח כזכר ליציאת מצרים, וכדומה).

(ג) 'חוקים' – מצוות שאין להן כל אחיזה בשכל האנושי, כמו מצות הפרה האדומה.

מעלת 'החוקים'

אף על פי שמטבעו נוטה האדם לקיים ביתר שמחה

את אותן מצוות שבכחו להבין את משמעותן ולרדת לעומק כוונתן ומטרתן, מכל מקום, ישנה מעלה גדולה בקיום המצוות שהן בגדר 'חוקים' – מעלת הביטול. כשיהודי מקיים מצוה שמוגדרת כ'חוקה' על שכלית, אזי הוא מקיים אותה רק משום שהקב"ה ציוה לעשותה. בכך חש הוא בשלימות ובמלוא העוצמה את עמידתו לנוכח האין סוף שלמעלה מטעם ודעת, ובזה מתחזקת התקשרותו העצמית עם הקב"ה.

במצוות אחרות אין דבר זה בא לידי ביטוי באופן גלוי. כשיהודי מקיים, למשל, את מצות כיבוד אב ואם, עלול הוא שלא לחשוב כלל על הקב"ה, אלא על חובתו האישית כלפי הוריו. הואיל ומצוה זו היא שכלית והגיונית, עלול הוא לקיימה ממניעים 'הומאניים' אנושיים גרידא, אלא שבזה הוא מאבד את ההרגשה שזו מצות ה'. לעומת זאת, בקיימו מצוה אשר היא על שכלית לגמרי – אין לו שום אפשרות לשכוח את הקב"ה, מאחר שאין שום סיבה אחרת לקיום המצוה, זולת רצון ה'.

התבטלות לה'

זהו ההסבר לכך, שכאשר התורה באה לצוותנו על מצות פרה אדומה, אין היא אומרת "זאת חוקת הפרה", (כמו "זאת חוקת הפסח" וכדומה), אלא "זאת חוקת התורה". בזאת רומזת לנו התורה, שעלינו ללמוד ממצות הפרה האדומה כיצד לקיים את כל מצוות

שאינן בה תוספות ותערובות (התעצמות החומר עם האור והתוכן שבאותיות).

כך המצוות שמוגדרות 'חוקים' מבטאות את הקשר הטהור של יהודי עם הקב"ה, קשר שאינו מבוסס על שכל, רגש או כל מניע אנושי אחר. הקב"ה ציוה – והאדם מקיימן בשמחה.

בזאת מוסר היהודי את עצמו ללא תנאי אל הרצון העליון, כשהוא מוכן מראש לקיים את כל אשר יצוה עליו הבורא. השכל וההבנה באים רק בשלב שני, ואילו הבסיס הוא הרצון העליון (דהיינו שגם ההשתדלות להבין בשכל אינה אלא מפני שה' ציוה גם להבין בשכל!). ומכאן, ששמחת האדם הפנימית בקיום המצוות היא על עצם הזכות למלא את רצון ה' ולהתקשר עמו בקשר עצמי.

(מעובד מתוך הספר "שלחן שבת",

על פי 'לקוטי שיחות' כרך ד')

התורה. כשם שאנו מקיימים מצוה זו מתוך התבטלות מוחלטת לקב"ה, מבלי שיהיו מעורבים בה כל שיקולים שכליים או מניעים אחרים, כך עלינו לקיים את כל המצוות, גם את אלה המובנות לנו, מתוך תחושת ביטול לרצון העליון. שהרי כל המצוות, גם המובנות בשכל אנושי, כולן ניתנו לנו על ידי הקב"ה.

אותיות ה'כתיבה' ואותיות ה'חקיקה'

מוסבר בתורת החסידות, שהביטוי 'חוקה' קשור עם ענין ה'חקיקה'. ישנן שתי צורות כלליות של כתיבה: בדיו הכתובה על גבי הקלף ובדרך חקיקה באבן. ההבדל ביניהן הוא שכאשר אנו כותבים בדיו, נוצרת התחברות של שני דברים זרים – דיו וקלף (כדוגמת הכתיבה על דף הנייר); לעומת זאת, כשאנו חוקקים אותיות בתוך חומר האבן, אין האותיות דבר זר ונפרד מהאבן, אלא הן חלק ממנה. החקיקה מסמלת, אפוא, הבעה טהורה

חסידות על הפרשה חוקת

פטירת הצדיק – ביום הסתלקותו מאיר חסד ה' לכפר על עוון הדור, לרבות הזדונות.

(תניא 'אגרת-הקודש' סימן כח)

אדם – א' דם. זאת התורה אדם (יט,יד)

"זאת התורה אדם" – התורה נמשלה לדם. כשם שהדם הוא חיות האברים, כך גם התורה, המלמדת את פירוש המצוות ופרטי הלכותיהן, מכניסה ומחדירה חיות בקיום המצוות.

(ליקוטי-תורה' במדבר עמ' יג)

מיתת צדיקים מכפרת ותמת שם מרים (כ,א)

"למה נסמכה מיתת מרים לפרשת פרה אדומה?
לומר לך: מה קרבנות מכפרין, אף מיתת צדיקים מכפרת" (רש"י)

מדוע נסמכה מיתת מרים לפרשת 'פרה אדומה' ולא לפרשת 'חטאת'?

משום שה'חטאת' אינה מכפרת אלא על שגגות, שסיבתן היא התגברות הנפש הבהמית, ששורשה מקליפת נוגה, אך אין היא מכפרת על הזדונות, שהן משלוש קליפות הטמאות לגמרי. ואילו פרה אדומה מטהרת מטומאת מת, שהיא אבי אבות הטומאה, הקשורה לשלוש קליפות הטמאות. וכך הוא בעת

בקרו אותנו באתר
www.tanyaor.com המחודש
 וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:
 בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התנ"ך

עודה ראשונה לזמננו

תניא
 מודעות
 עצמית
 ביהדות

YouTube f

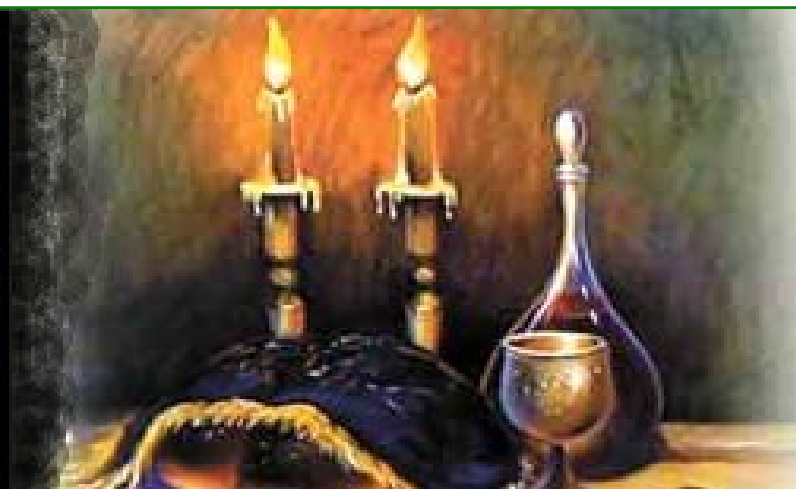
שבת שלום!!!

ליקוט, רעיונות ועימוד: חי דמארי
 כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
 ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	כניסת השבת	עיר (שעון קיץ)
20:31	19:13	י-ם
20:33	19:28	ת"א
20:35	19:21	חיפה
20:32	19:29	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון